

NOTE 2023-05

Global Education Monitoring Report 2023

Global Education Monitoring report (GEM) er UNESCOs årlige rapport, der har til formål 1) at monitorere landes opfyldelse af FN's verdensmål 4 om kvalitetsuddannelse samt 2) at komme med anbefalinger til, hvordan uddannelsessystemer verden over kan forbedres. I år har rapporten et særligt fokus teknologiens rolle i uddannelse, og rapporten stiller skarpt på, hvilke spørgsmål og udfordringer, der opstår, når teknologi og kunstig intelligens introduceres i uddannelsessystemet. Rapporten er todelt, og første del indeholder temarapporten om teknologi og uddannelse, mens anden del indeholder status over uddannelsessystemernes opfyldelse af verdensmål 4.

Rammesætning

GEM-rapportens præmis er, at teknologi i uddannelse skal have elever og lærere i centrum. Dermed lægger rapporten afstand til et teknologientreret og teknologineutralt perspektiv og fokuserer på, hvordan teknologi er et *redskab* til uddannelse – ikke et mål i sig selv. Centralt i rapportens arbejde med uddannelsesteknologi står nedenstående spørgsmål:

- *Is it appropriate?* Understøtter teknologien det ønskede læringsformål
- *Is it equitable?* Stiller teknologien privilegerede elever stærkere, og marginaliserer den visse grupper?
- *Is it scalable?* Er teknologien skalérbar? Beslutningstagere skal være klar over de *samlede* omkostninger ved et projekt, og skal sikre transparens i aftaler mellem skoler og private udbydere.
- *Is it sustainable?* Er teknologien bæredygtig? Det gælder spørgsmål om klimamæssig bæredygtighed; spørgsmål om, hvorvidt uddannelsesteknologier overholder menneskerettigheder og sikrer trivsel og privatliv; samt spørgsmål om, hvorvidt det er sikret, at de tillærte digitale kompetencer *ikke* bliver bundet til en bestemt teknologi.

1

Dermed indkredser rapporten, at en række spørgsmål er særligt vigtige, når det handler om uddannelsesteknologi. Det er også disse spørgsmål, der har motiveret UNESCOs medfølgende kampagne, [#TechOnOurTerms](#), der kalder på et ”a rights-based framework, where digital inputs are NEVER more important than learning outcomes.”.

Helt grundlæggende argumenterer rapporten for, at der er et skisma mellem ønsket om at gøre uddannelse til et universelt offentligt gode og private udbydere af teknologi, der har en kommerciel interesse i at sælge uddannelsesteknologi, og konstaterer i den sammenhæng, at kun 14 % af verdens lande har lovgivning, der garanterer datasikkerhed, når der bruges uddannelsesteknologi.

Derudover argumenterer GEM-rapporten for, at teknologien udvikler sig så hurtigt, at vi ikke kan nå at evaluere den. Derfor er der ikke sikker evidens for, at teknologi påvirker uddannelse positivt.

Rapporten fremhæver desuden meget af den evaluering, der rent faktisk foretages, bliver udført af de virksomheder, der selv sælger produkterne. Kun 51 % af verdens lande har standarder for uddannelse af lærere i digitale teknologier – og andelen er størst i Europa og Nordamerika. Til sidst argumenteres der for, at pengene i den digitale omstilling af uddannelsessektoren ikke altid bliver brugt mest fornuftigt – f.eks. bliver det fremhævet, at 2/3 af alle softwarelicenser i USA er ubrugte.

GEM-rapporten og Danmark

Rapporten indeholder et kapitel om styring og regulering af uddannelsesteknologi. Her bliver der bl.a. fokuseret på, hvordan offentlige institutioner har besværligheder ved at styre partnerskaber med private virksomheder; at børn bruger for meget tid på skærme; og problemer med datasikkerhed. I den forbindelse bliver chromebook-sagen i Helsingør (s.157) fremhævet som et eksempel på, hvordan nogle lande har forbudt visse digitale teknologier, fordi der har været rejst spørgsmål om datasikkerhed